O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY ...
INV. №
20 10 00

Ўзбекистон — келажаги буюк давлат

ХАЛҚ СЎЗИ

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИ ВА ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИНИНГ ГАЗЕТАСИ

2000 йил 13 сентябр чоршанба

Сотувда эркин нархда
№ 178 (2475)

ЯНГИ АСРДА — ЯНГИ ҒОЯЛАР

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг «Мингйиллик саммити» инсоният тарихида ўзига хос ўрин эгаллаши аниқ. Унда, айниқса, Ўзбекистон Республикасининг иштироки ва Президент Ислом Каримовнинг нутқи дунё жамоатчилигида катта қизиқиш уйғотди. Мухбиримиз сиёсатшунослик фанлари доктори Сайфиддин ЖЎРАЕВдан ушбу анжуманга доир воқеаларни шарҳлаб беришни сўради.

СУРАТДА: Ислом Каримовнинг Америка Олий Ислом Кенгаши раиси шайх Муҳаммад Ҳишом Қаббоний (чапда) ва дунё нақшбандия тариқати издошларининг раҳбари шайх Муҳаммад Нозим Одил ал-Ҳаққоний билан учрашуви ҳам ғоят самимий кечди.

Ф. ҚУРБОНБОЕВ олган сурат.

— «Мингйиллик саммити»ни, дарҳақиқат, нуфузи, унда иштирок этган мамлакатларнинг сони, кўрилган масалаларнинг салмоғи ва миқдори жиҳатидан энг улкан халқаро анжуманлардан бири бўлди, дейиш мумкин. Ана шу ўринда Президентимизнинг БМТ Бош Ассамблеясида сўзлаган нутқи ҳақида алоҳида тўхталмоқ лозим. Бу сафар ҳам ҳар галгидек Ўзбекистон раҳбари саммитнинг юқори минбаридан минтақа ва жаҳон хавфсизлигига доир аниқ таклифлар билан чиқди. Ва бу ўз навбатида кўпчилик мамлакатлар жамоатчилигида катта қизиқиш уйғотгани ҳам ҳеч кимга сир эмас.

Президент Ислом Каримов умумбашарий аҳамиятга эга бўлган ижтимоий-иқтисодий, экология ва хавфсизликка доир муаммолар фақатгина айрим давлатларгагина тааллуқли бўлмасдан, балки жаҳоншумул аҳамиятга эга ва бунинг учун барча мамлакатлар масъул эканлигини таъкидлади. Бу муаммоларни уч гуруҳга ажратиш мумкин. Биринчи гуруҳ халқаро терроризм ва наркобизнес билан боғлиқ муаммолар дейилса, тўғри бўлади. Иккинчи гуруҳ минтақавий хавфсизлик, жумладан, Марказий Осиё минтақасида барқарорлик ва хавфсизликни таъминлаш. Учинчи гуруҳ эса жаҳон хавфсизлик тизимини такомиллаштириш, БМТ фаолияти ва таркибий тузилишини ислоҳ қилишга тааллуқлидир.

Президент Ислом Каримов юқоридаги масалаларни жаҳон жамоатчилиги олдига, авваламбор, инсоният манфаатларидан келиб чиққан ҳолда қўйди, дейиш мумкин. Маълумки, кейинги вақтларда халқаро терроризм ва экстремизмнинг жаҳон миқёсида кучаяётгани кузатилмоқда. Дунёнинг турли бурчакларида экстремистик ҳаракатлар, террорчилик амалга оширилаётгани ҳеч кимга сир эмас. Энг асосийси, бундай ҳаракатлар муайян мамлакат ҳудуди орқали амалга оширилмоқда. Террористик тўдаларни молиявий маблағ, ҳарбий қурол-яроғлар билан таъминлайдиган кучлар пайдо бўлди. Улар ўзларининг ҳарбий инфратузилмасига эга бўлишга ҳаракат қилмоқда. Кейинги пайтларда халқаро террорчиларнинг наркобизнес ва диний экстремизм билан қўшилиш ҳолати ҳам кузатилмоқда. Бундай ҳолатлар бутун жаҳон хавфсизлик тизимига путур етказиши ва ўз навбатида инсоният учун қандай зарарли оқибатларга олиб келишини Президент Марказий Осиё мисолида тушунтириб берди. Ислом Каримов ана шу ўринда жаҳон сиёсатининг билимдони сифатида намоён бўлди ва ушбу муаммоларни ҳал қилиш учун анжуман аҳли Ўзбекистон томонидан илгари сурилган БМТ доирасида террорчиликка қарши кураш марказини тузиш ҳақидаги ташаббусни қўллаб-қувватлашга даъват этди. Ва бу ўз навбатида мазкур соҳада муайян ютуқларга эришиш, Марказий Осиёда барқарорликни таъминлаш, сарҳадларимизни ҳар қандай ёвуз кучлардан ҳимоя қилиш, халқаро ҳуқуқ нормалари ҳамда халқаро ҳамжамият мавқеидан унумли фойдаланиш имкониятини беради.

Президент чиқишининг яна бир жиҳатига алоҳида эътибор қаратмоқ лозим. У киши минтақавий хавфсизликни таъминламасдан туриб, XXI асрда жаҳон хавфсизлик тизимининг янги моделини яратиш мумкин эмаслиги ғоясини илгари сурди. Минтақавий хавфсизликни таъминлаш учун, аввалабмор, Афғонистон муаммосини ҳал қилиш лозим бўлади. Ўзбекистон БМТга аъзо бўлган кундан бошлаб Афғонистон муаммосини ҳал қилиш учун янги-янги ташаббус билан чиқмоқда. Ўзбекистоннинг бевосита саъй-ҳаракати натижаси сифатида «6+2» гуруҳининг Тошкент декларацияси қабул қилинди. Кейинги воқеалар шуни кўрсатяптики, Афғонистонда фаолият кўрсатаётган «Толибон» гуруҳининг ҳам, унга қарши турган гуруҳларнинг ҳам ўз мақсадларига эришиш жараёни тобора мушкул кечмоқда. Натижада 20 йилдан буён давом этаётган урушнинг охири кўринмаяпти.

Президент жаҳон мамлакатлари эътиборини минтақамиздаги экологик хавфсизлик масалаларига қаратар экан, Орол муаммоси Марказий Осиё ҳудуди доирасидан чиқиб жаҳоншумул аҳамиятга эга бўлиб бораётганлигини алоҳида таъкидлади ва БМТнинг Атроф-муҳит бўйича дастури ҳузурида Орол ва Оролбўйи муаммолари кенгашини тузишни таклиф қилди. Бу бежиз айтилгани йўқ. Чунки ушбу кенгаш воситасида қуйидаги муаммоларни ҳал қилиш имконияти пайдо бўлади. Биринчидан, Орол ва Оролбўйи муаммолари бўйича олиб борилаётган барча ишларни мувофиқлаштиришнинг умумий стратегияси ишлаб чиқилади. Чунки айни шу пайтгача, турли халқаро ташкилотлар учун Орол муаммоси бўйича ягона дастур, ягона стратегия мавжуд эмас. Натижада минтақада ҳар ким ўз билганича, ўз манфаатидан келиб чиққан ҳолда ҳаракат қилмоқда. Иккинчидан, донор давлатларнинг молиявий маблағларини аниқ бир стратегия асосида сарфлаш ва унинг самарасини кўриш имконияти пайдо бўлади. Учинчидан, бу Орол ва Оролбўйи муаммоси халқаро масала даражасига кўтарилганини, шу боис унга нисбатан янгича муносабат пайдо бўлганлигини англатади.

Президент Ислом Каримов ўз маърузасида халқаро хавфсизликни таъминлаш, БМТнинг фаолияти, унинг истиқболи тўғрисида ҳам қисқа ва лўнда фикр юритди. Ўзбекистон томони БМТ фаолиятини ҳозирги замон руҳи ва талабларидан келиб чиққан ҳолда ислоҳ қилиш таклифини ўртага ташлади. Гап шундаки, БМТ ташкил топган вақтдан буён жаҳон ва халқаро муносабатларда янги-янги ўзгаришлар юз берди. БМТ ўз фаолиятини дастлаб икки қутбли тизимга мослаб ташкил этган эди. Эндиликда бундай тизим барҳам топди. Лекин дунё бўйича глобаллашув жараёни давом этмоқда. Жаҳон мамлакатлари муносабатларини уйғунлаштирувчи ягона ташкилотга эҳтиёж тобора ортиб бормоқда. Айни пайтда БМТ у ёки бу даражада мазкур вазифани амалга оширишга ҳаракат қилаяпти. Лекин бугун сиз билан биз янги шароитда вужудга келаётган муаммоларни БМТ ҳал қила олаяптими, деган саволга жавоб топишимиз лозим бўлади. Масалан, Афғонистон муаммосини олишимиз мумкин. БМТ бугун уни ҳал қилишга қодирми? Агар қодир бўлса, Афғонистонда нега йигирма йилдан буён уруш давом этаяпти? Бу саволларга ягона жавоб шу: БМТ фаолиятини ислоҳ қилиш, айни пайтда, ҳаётий заруриятга айланиб бормоқда. Лекин бу жараёнда БМТга аъзо барча мамлакатларнинг манфаатлари ҳисобга олиниши керак. Нима бўлганда ҳам халқаро масалалар ёхуд жаҳоний можароларни ҳал қилишда БМТнинг ўзига хос ўрни ва нуфузи бўлиши керак. Бунинг учун БМТ халқаро меъёрдаги барча ҳақ-ҳуқуқларидан лозим бўлганича фойдаланиши, керак бўлса янги-янги «воситалар»ни жорий қилиши лозим бўлади.

«Халқ сўзи» мухбири
Исмат ХУДОЁРОВ ёзиб олди.

ОҚСАРОЙДА ҚАБУЛ

12 сентябр куни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов Британия кенгаши Бош директори Девид Гринни қабул қилди.

Британия кенгаши 1934 йилда ташкил этилган бўлиб, Буюк Британиянинг хорижий давлатлар билан маданий, таълимий ва илмий ҳамкорлигига ҳамда инглиз тилининг дунё бўйлаб тарқалишига кўмак берувчи ташкилот ҳисобланади.

Британия кенгаши юртимиздаги фаолиятини 1993 йилда бошлаган. Айни шу ташкилот ўша йили Ўзбекистон билан Буюк Британия ҳукуматлари ўртасида таълим, фан ва маданият соҳаларида ҳамкорлик борасида имзоланган битимни амалга ошириш бўйича Бирлашган қироллик ҳукуматининг асосий вакили ҳам ҳисобланади. Шунингдек, 1995 йил 12 декабрда Ўзбекистон ҳукумати билан Британия кенгаши ўртасида мазкур ташкилотнинг юртимиздаги фаолиятини ривожлантириш тўғрисида меморандум имзоланган эди.

Айни пайтда Британия кенгаши Ўзбекистонда инглиз тилида ўқув қўлланмалари нашр қилиш, Ташқи ишлар вазирлиги билан ҳамкорликда Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатия университети қошида академик лицей ташкил этиш, банк сектори ва ишбилармон доиралар вакиллари учун курслар уюштириш бўйича лойиҳаларни амалга оширмоқда. Шунингдек, ижтимоий фанлар, тиббиёт ва инглиз тили факултетлари ўқитувчилари ҳамда талабаларини адабиётлар ва ахборотлар билан таъминлаш мақсадида ахборот марказлари ташкил этиш ҳам мазкур ташкилот фаолиятининг узвий қисми ҳисобланади. Британия кенгаши билан Президентимиз ташаббуси асосида ташкил этилган "Умид" жамғармаси ўртасида ҳам мустаҳкам ҳамкорлик алоқалари ўрнатилган.

Давлатимиз раҳбари меҳмонни юртимизга ташрифи билан қутлар экан, ўнлаб мамлакатларда Британия кенгашининг бўлимлари ва ваколатхоналари фаолият юритаётганлигининг ўзи мазкур ташкилотнинг дунёда улкан нуфузга эга эканидан далолатдир, деди.

Учрашувда Ўзбекистонда Британия кенгаши фаолияти кўламини янада кенгайтириш, юртимиз билан Буюк Британия ўртасида илм-фан, маданият ва таълим борасидаги ҳамкорликни кучайтириш масалалари хусусида сўз борди.

(ЎзА)

ҲУКУМАТЛАРАРО КОМИССИЯ МАЖЛИСИ

Пойтахтдаги "Интерконтинентал" меҳмонхонасида кўп томонлама ҳамкорлик бўйича ҳукуматлараро Ўзбекистон-Украина комиссиясининг тўртинчи мажлиси бўлди.

Мажлисни Ўзбекистон Республикаси Бош вазири, ҳукуматлараро комиссия ҳамраиси Ў.Султонов очди.

Таъкидланганидек, стратегик ҳамкорлар ҳисобланган Ўзбекистон билан Украина ўртасида турли соҳалардаги ҳамкорлик юқори суръатда ривожланяпти, иқтисодий алоқалар кўлами кенгайиб, товар айирбошлаш ҳажми барқарор ошмоқда. Масалан, ўтган йили икки давлат ўртасидаги товар айирбошлаш ҳажми 250 миллион АҚШ долларидан ошган эди. Жорий йилнинг олти ойида бу кўрсаткич 152 миллион АҚШ долларига тенг бўлди.

Украина Бош вазири, ҳукуматлараро комиссия ҳамраиси Виктор Ющенко Ўзбекистон билан Украина ўртасида ҳар томонлама ҳамкорликни ривожлантириш икки мамлакат ривожи ва халқларимиз фаровонлиги учун катта аҳамият касб этишини таъкидлади.

Мажлис иштирокчилари ҳукуматлараро комиссиянинг фаолияти, истиқболда амалга оширилиши зарур бўлган вазифалар бўйича мунозара юритди. Томонлар комиссиянинг 1999 йил 20 майда Киев шаҳрида бўлиб ўтган учинчи мажлисида қабул қилинган қарорлар ижроси, товар етказиб бериш бўйича икки мамлакат ўртасидаги ҳукуматлараро битимнинг бажарилиши, транспорт ва коммуникация бўйича ҳамкорликнинг бугунги аҳволи ва истиқболи, темир йўллар қуриш ва таъмирлаш бўйича ҳукуматлараро битимнинг ҳаётга татбиқ қилиниши, икки мамлакат банклариаро ўзаро ҳисоб-китоблар билан боғлиқ ўндан ортиқ масалани муҳокама этди.

(ЎзА)

ИЛМ-ФАН ТАРАҚҚИЁТИ ЙЎЛИДА

Мамлакатимиз Президенти Ислом Каримов ташаббуси билан мустақилликнинг дастлабки йилларидаёқ юртимизда илм-фан равнақига ҳар қачонгидан кўпроқ эътибор қаратила бошланди. Жамиятимиз ҳаётининг барча соҳаларида демократиялаштириш жараёни янада чуқурлашиб, бундай ўзгаришлар илм-фан соҳасига ҳам жадал кириб бормоқда.

Республика Фанлар академиясининг умумий йиғилишида ана шу ҳақда гап борди. Мамлакатимизнинг кўзга кўринган олимлари, академиклар иштирок этган ушбу анжуманни Академия президенти Т.Жўраев бошқарди.

Жорий йилнинг июнида Вазирлар Маҳкамасининг "Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси фаолиятини эркинлаштириш ва самарали ривожланишини таъминлаш тўғрисида"ги қарори қабул қилинган эди. Мажлисда Вазирлар Маҳкамасининг мазкур қарорининг ижросини таъминлаш ҳамда Академия раҳбариятини сайлаш тўғрисидаги масалалар кўриб чиқилди.

Республика Фан ва техника давлат қўмитаси раиси П.Ҳабибуллаев, Физика ва полимерлар кимёси институти директори С.Рашидова, Ўзбекистон Миллий университети ректори Т.Долимов ва бошқалар сўзга чиқиб, Фанлар академияси президентлигига ЎзФА Ядро физикаси институти директори, академик Беҳзод Йўлдошев номзодини тавсия этдилар.

Мажлис иштирокчилари ошкора овоз бериш йўли билан Беҳзод Йўлдошевни Ўзбекистон Фанлар академиясининг Президенти этиб сайлади. Улуғбек номидаги Астрономия институти директори Шуҳрат Эгамбердиев эса Академиянинг Бош илмий котиби этиб сайланди.

Мажлисда Ўзбекистон Республикаси Президентининг Давлат маслаҳатчиси Т.Рисқиев, Бош вазир ўринбосари Ҳ.Кароматов иштирок этди.

Н.УСМОНОВА,
ЎзА мухбири.

ЮЛДУЗЛАРНИНГ «ЮНУСОБОД»ДАГИ КЎРИГИ

шиддатли тус олмоқда

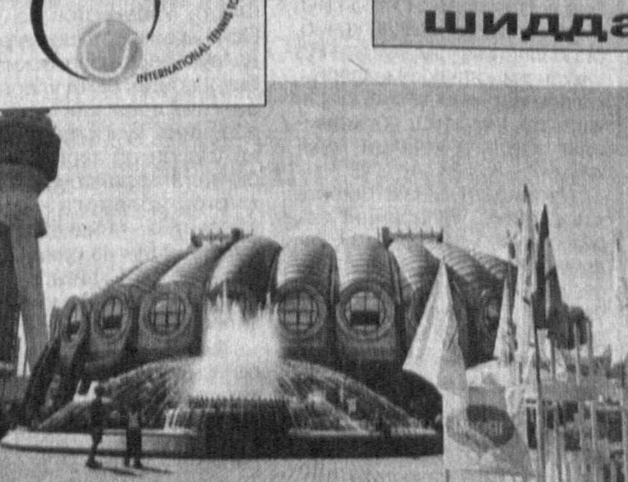

Мусобақаларнинг биринчи босқичи тугамасдан шиддат ҳақида гапираётганимиз бежиз эмас, албатта. Зеро, ўтган йилги Президент кубоги кашфиёти саналган швейцариялик Жорж Бастл ана шундай шиддат, ҳужумкорликни намойиш этди ва дастлабки «сенсация» муаллифи бўлди. Унинг дунё теннис таснифида кучли ўнликдан ўрин олган Седрик Пиолинга ҳеч қандай имконият қолдирмай икки сетда (6/1, 6/3) мағлубиятга учратиши бош соврин учун интилаётган бошқа юлдузларни ҳам ўйлантириб қўйган бўлиши табиий. Демак, баҳслар янада муросасиз кечади.

Шу ўринда Жорж ҳақида қисқача маълумот бериб ўтиш жоиз. У 1975 йилнинг 1 апрелида Чикаго (АҚШ) да туғилган. Ҳозирда Швейцарияда истиқомат қилади. 1998 йилдан профессионал теннисда иштирок этиб, шу давр ичида 187,785 АҚШ доллари ишлаган. Ракеткани ўнг қўлида тутади. Бўйи 1 метр 82 сантиметр, оғирлиги 84 килограмм. Олти ёшидан ўз отаси мураббийлигида теннис билан шуғуллана бошлаган. Бўш вақтларида чанғида учишни, хоккей ўйнашни хуш кўради.

Грег Руседски (Англия) ва арманистонлик Саргис Саркисян баҳси ҳам қизиқарли вазиятларга бой бўлди. Грег бу ўйинда кучли тўп узатиш бўйича ўрнатган рекорди тасодиф эмаслигини яна бир карра исботлади. Дарвоқе, у журналистлар билан бўлган суҳбатда Тошкентда ўз рекордини (239 километр/соат) янгилаш ниятида эканлигини маълум қилди.

Саргис икки сетда (3/6, 5/7) мағлубиятга учраган бўлсада, ёмон ўйнади деб айта олмаймиз. Ўзининг алдамчи ҳаракатлари, вазиятни тўғри баҳолай олиши билан Руседскини анчагина тер тўкишга мажбур қилди. Грегга ғалаба келтирган омиллардан бири унинг дунёга машҳур кучли зарбаларидир, десак муболаға бўлмас.

Г. Руседски навбатдаги босқичда россиялик Андрей Столяров билан кортга тушади. Андрей дастлабки ўйинда Паул Голдстен (АҚШ)ни икки сетда доғда қолдирди.

Ўзбекистонлик теннис мухлисларига яхши таниш бўлган Парадом Шричапан (Таиланд)га бу гал омад кулиб боқмади. У италиялик Дэвид Сангунетти билан бўлган баҳсда икки сетда (2/6,0/6) имкониятни бой берди.

Саралаш баҳсларида барча рақибларини кортдан бош эгиб чиқишга мажбур қилган германиялик Ж. Делгадо асосий беллашувларда ҳам зафар қучди. У уч сетда (6/1,5/7, 7/5) Андре Са (Бразилия)нинг мусобақаларни эрта тугатишига замин яратди.

Кеча ҳамюртимиз Вадим Куценко ҳам исроиллик Жонатан Эрличга қарши кортга тушди. Мазкур баҳс натижалари билан эртанги чиқишларимизда таништирамиз.

Айни кунда «Юнусобод» спорт мажмуига ташриф буюрган киши ўзини мафтункор бир шаҳарчага тушиб қолгандай сезади. Бир ёнда оилавий теннис байрамлари, иккинчи томонда бўйидан катта ракетка ушлаган болалар қувончи, яна кимдир лотерея ўйинларида ўз омадини синаб кўраётир. Хуллас, ҳақиқий теннис байрами авжида.

Озод БЕК,
Н. МУҲАММАДЖОНОВ (сурат),
«Халқ сўзи» мухбирлари.

ЭГИЛГАН БОШНИ ҚИЛИЧ КЕСМАС

Юртбошимиз «Террорчи гуруҳлар таркибига адашиб кириб қолган Ўзбекистон фуқароларини жиноий жавобгарликдан озод этиш тўғрисида» Фармон эълон қилиб, яна бир бор бағрикенглик кўрсатдилар. Уни телевизор орқали эшитганимда қаттиқ ҳаяжонга тушдим. Сабаби, бир неча йилдирки, бизнинг оиламизда ҳам ҳаловат йўқолган. Акам Аҳмаджон қаерлардадир бедарак юрибди.

Кўнглим сезади. У Ватанга хиёнат қилмаган. Чунки табиатида бундай тубанлик аломатини сезмаганмиз. Яна ким билади, дейсиз, бу ёғи хом сут эмган банда. Балки бадният кимсалар таъсирида нотўғри йўлга кириб, изига қайтолмай она юрт олдида юзи шувут бўлиб юргандир.

Фурсатдан фойдаланиб, акам ва у сингари икки йўл орасида қолган йигитларга айтмоқчиман. Эгилган бошни қилич кесмас. Президентимизнинг ушбу Фармонлари сизлар учун катта имконият. Агар оғир жиноят йўлига кириб, бўйнингизга тавқи лаънат тошини ортмаган бўлсангиз, юртингизга қайтинг. Сизнинг бедарак кетишингиз орқасида қадди букилган ота-онангиз, боши хам бўлган ука ва сингилларингиз шарафини тикланг.

Ватанни онага қиёслашади. Унинг бағри кенг. У ўз фарзандининг беодобликларини кечириб келган. Бугун она Ўзбекистон турли гуруҳларнинг алдов ва найрангларига, пуч ваъдаларига учиб, йўлни эгри олган фарзандларининг тазаррусини қабул қилишга шай турибди. Бундай мурувват, оқибат ва олийжанобликни қайдан топасиз.

Бизни десангиз, тезроқ уйга қайтинг, акажон. Шаҳримиз, маҳалламизда амалга оширилаётган яратувчилик ишларида қатнашинг. Шунда отам ҳам, онам ҳам, бугун сиз қадрини англаб етмаётган Ватан ҳам рози бўлади.

Жўрахон ЗОКИРОВА,
Наманган шаҳри, Жийдакапа маҳалласида яшовчи фуқаро.

САМИМИЙ ҚУТЛОВЛАР

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Жаноби Олийлари,

Ўзбекистон Республикасининг Миллий байрами муносабати билан Сиз, Жаноби Олийларига, Ўзбекистон Республикаси ҳукумати ва биродар ўзбек халқига қизғин қардошлик табрикларим ва эзгу тилакларимни йўллайман.

Фурсатдан фойдаланиб, Ислом Конференцияси Ташкилоти олдига қўйилган вазифаларни бажаришда Сиз, Жаноби Олийлари раҳбарлигингизда Ўзбекистон ҳукуматининг кўрсатаётган ҳамкорлигини қадрлаб, ўз миннатдорлигимни изҳор этаман.

Қодир Аллоҳдан Сиз, Жаноби Олийларига мустаҳкам соғлиқ, бахт-саодат, Сиз бошлиқ биродар ўзбек халқига доимий тараққиёт ва фаровонлик ато этишини сўраб қоламан.

Жаноби Олийлари, Сизга бўлган юксак эҳтиромларимни қабул қилгайсиз.

Азиддин ал-ИРОҚИЙ,
Ислом Конференцияси Ташкилоти Бош котиби.

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муҳтарам Президент Жаноблари,

Ўзбекистон Республикасининг Миллий байрами Сизга самимий қутловлар ҳамда сиҳат-саломатлик ва бахт-саодат, ўзбек халқига эса тинчлик, тараққиёт ва равнақ тилаб билдирган ғоят самимий истакларимни йўллаш учун қулай имконият беради.

Ушбу имкониятдан фойдаланиб, мамлакатларимиз икки томонлама ҳамкорликни авж олдириш ва кенгайтириш орқали ўз иқтисодиётининг салоҳиятидан самаралироқ фойдаланиб, халқларимизнинг минтақавий барқарорлик ва осойишталик, тинчлик ва халқаро хавфсизлик борасидаги манфаатини кўзлаб, қадим Буюк Ипак йўлини қайта тиклашга кўмаклаша олади, деган қатъий ишончимни изҳор этаман.

Президент Жаноблари, Сизга бўлган ғоят юксак эҳтиромимни қабул қилгайсиз.

Эмил КОНСТАНТИНЕСКУ,
Руминия Президенти.

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Жаноби Олийлари, азиз биродарим!

Ўзбекистон Республикасининг Миллий байрами муносабати билан ўзимнинг самимий табрикларимни йўллаш менга чексиз қувонч бахш этмоқда.

Ушбу фурсатдан фойдаланиб, Сиз, Жаноби Олийларига соғлиқ, бахт-саодат ва муваффақият, дўст Ўзбекистон халқига эса тинчлик ва фаровонлик тилайман.

Сизга бўлган юксак эҳтиромимни қабул этгайсиз.

Муҳаммад Ҳусний МУБОРАК,
Миср Араб Республикаси Президенти.

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Муҳтарам Президент Жаноблари,

Ўзбекистон Республикасининг Миллий байрами — Мустақиллик куни муносабати билан Сизни ва Сиз орқали дўст ўзбек халқини муборакбод этишга ижозат бергайсиз.

Биз Сизнинг Ўзбекистон Республикасида демократик тузум негизларини кенгайтириш, мамлакат иқтисодиётини ривожлантириш ҳамда минтақада хавфсизлик ва барқарорликни мустаҳкамлаш йўлида амалга ошираётган саъй-ҳаракатларингизни қизиқиш ва хайрихоҳлик билан кузатиб бормоқдамиз. Сизни ишонтириб айта оламанки, Венгрия Республикаси Ўзбекистон билан сермазмун ва кўп томонлама муносабатларни бундан буён ҳам унинг Ўрта Осиёдаги энг муҳим давлатлардан бири эканлигини назарда тутган ҳолда ривожлантириб боришга ҳаракат қилади.

Муҳтарам Президент Жаноблари! Сизга сиҳат-саломатлик, бундан буён ҳам буюк зафарлар, Ватанингизга эса тинчлик ва равнақ тилайман.

Самимий салом билан,

Ференц МАДЛ,
Венгрия Республикаси Президенти.

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Жаноби Олийлари,

Ўзбекистон Республикасининг Миллий байрами нишонланиши муносабати билан Сизга Иордания Ҳошимийлар Подшоҳлиги халқи ва ҳукумати номидан энг самимий табрикларимизни йўллаш бизга чуқур мамнуният бахш этади.

Жаноби Олийлари, дўст ўзбек халқига доимий тараққиёт ва фаровонлик, Сизга сиҳат-саломатлик ва бахт-саодат тилакларини йўллаймиз.

АБДУЛЛОҲ ИККИНЧИ,
Иордания Ҳошимийлар Подшоҳлиги Подшоҳи.

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Президент Жаноблари,

Ўзбекистон халқи фахр ила ўз мустақиллигининг муборак айёмини нишонлаётган ушбу кунларда Сиз, Жаноби Олийларига мустаҳкам соғлиқ ва бахт-саодат, биродар халқингизга улкан тараққиёт ва фаровонлик тилаб, энг самимий табрикларимизни йўллашдан бағоят мамнунмиз.

Фурсатдан фойдаланиб, исломий биродарлик алоқаларимиз ва ушбу қадриятлар асосида мусулмон умматини бирлаштириб турувчи умумий тарихимиз мавжудлигидан беҳад мамнунлигимизни изҳор этамиз. Биз мазкур алоқалар биродар мамлакатларимиз ўртасида яқин ҳамкорлик муносабатлари даражасига кўтарилишини тилаймиз.

Президент Жаноблари, Сизга бўлган юксак эҳтиромларимизни лутфан қабул этгайсиз.

МУҲАММАД ОЛТИНЧИ,
Марокаш Подшоҳи.

* * *

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИ ИСЛОМ КАРИМОВ ЖАНОБИ ОЛИЙЛАРИГА

Жаноби Олийлари,

Ўзбекистон Республикасининг Миллий байрами муносабати билан Сизни самимий муборакбод этишимга ижозат бергайсиз.

Фурсатдан фойдаланиб, Словения Республикаси билан Ўзбекистон Республикаси ўртасидаги дўстона муносабатлар ва ҳамкорлик бундан буён ҳам икки давлат манфаатлари йўлида ривожланиб бораверади, деб комил ишонч билдирмоқчиман.

Муҳтарам Президент Жаноблари, менинг энг эзгу истакларимни ва Сизга бўлган чуқур эҳтиромимни қабул қилгайсиз.

Милан КУЧАН,
Словения Республикаси Президенти.

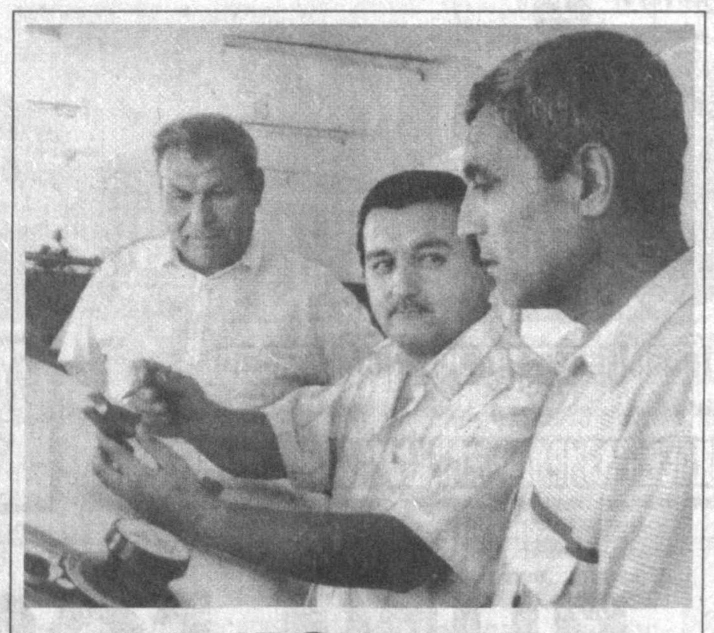

ИХТИРОЧИЛАР — ИЗЛАНИШДА

Қўқондаги «Мотортаъмирлаш» ҳиссадорлик жамияти муҳандис-техниклари янги-янги лойиҳалар устида изланмоқдалар. Яқинда корхона конструктори Низомжон Юсупов таклифи билан чиқинди ташиш учун автомобилларга ўрнатиладиган кузов ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

СУРАТЛАРДА: конструктор Низомжон Юсупов (ўртада) ҳамкасблари — технолог Мадаминжон Мамажонов ва цех бошлиғи Бахтиёржон Мирзабоевлар билан; корхонада тайёрланган янги кузов ўрнатилган автомобил.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ олган суратлар.

Бундан уч йил аввал мамлакатимизда қимматли қоғозлар бозорини янада ривожлантириш мақсадида икки босқичли депозиторлик тизимини ташкил этиш назариясини амалиётга татбиқ этиш кўзда тутилганди. Мазкур ғоя республика Давлат мулк қўмитаси, Молия вазирлиги, Марказий банк ва немис биржаси гуруҳи экспертлари иштирокида муҳокама қилиниб, унинг лойиҳаси ишлаб чиқилди. 1998 йил 29 августда ушбу лойиҳа «Қимматли қоғозлар бозорида депозитарийлар фаолияти тўғрисида»ги қонунда тўлалигича ўз аксини топди.

ҲАДЕМАЙ НАҚД ҚИММАТЛИ ҚОҒОЗЛАРГА ЎРИН ҚОЛМАЙДИ

Депозитарий

Хўш, икки босқичли депозитарий тизимини яратишдан мақсад нима?

— Бундай икки босқичли тизим нафақат Ўзбекистон қимматли қоғозлар бозорида, балки Германия, АҚШ сингари бир қатор ривожланган давлатларда ҳам ташкил этилганки, бу айниқса йирик институционал сармоядорлар учун кафолатланган қимматли қоғозлар олди-сотдисини амалга оширишда ниҳоятда қўл келади, — дейди республика Қимматли қоғозлар давлат марказий депозитарийси бош технологи Фиягул Миргалиева. — Шу мақсадда янги ташкил этилган марказий депозитарийимиз қимматли қоғозлар бозорининг профессионал қатнашчилари сифатида давлат активларини сақлаш, ҳисобга олиш, биржада ёки биржадан ташқари электрон тизими орқали сотилиши лозим бўлган қимматли қоғозларнинг ўз омборида мавжудлигини кафолатлаш, савдо тугагач, харидорлар ҳисоб варақаларига ўтказиб бериш, расмийлаштириш ёки депозитарийда сақлаб бериш сингари ўндан ортиқ вазифаларни бажаради. Шу жиҳатдан олганда Марказий депозитарийнинг бугунги кундаги иш фаолияти Европа давлатлари депозитарийларига жуда ҳам яқин туради.

Ўрни келганда шуни ҳам айтиш лозимки, айни пайтда кўпгина ривожланган давлатларда эмитентлар қимматли қоғозлар чиқариш ўрнига нақдсиз ҳисоб-китоб қилишнинг электрон тизимига ўтишни афзал билишмоқда. Сабаби шундай қилинганда, харидорлар даста-даста қимматли қоғозларни кўтариб юришдан холи этилади. Иккинчидан, мижоз савдода харид қилган акциялари унинг қўлига тутқазилмай унинг ҳисоб-китоб варағига ёзиб қўйиш билан расмийлаштирилади. Учинчидан, эмитентларнинг ҳам қанчадан-қанча маблағ эвазига қимматли қоғозлар чиқаришлари учун ўрин қолмайди.

Бундан кўриниб турибдики, депозитарий билан эмитентлар ўртасидаги нақдсиз ҳисоб-китоб қилиш жараёни икки томон учун ҳам энг мақбул усулдир.

Яна бир гап. Шу йилнинг май ойи ҳолатига кўра, Марказий депозитарийда 4688 та эмитентнинг 726 млрд. сўмлик қимматли қоғозлари сақланиши билан бир қаторда бир йўла 36 та мустақил, яъни иккинчи босқич депозитарийлари билан корреспондентлик муносабатлари, 82 та инвестициявий воситачилар — брокерлик ва дилерлик компанияларига хизмат кўрсатиш йўлга қўйилди. Республика Молия вазирлиги билан келишилган ҳолда асосий мижозларимиз бўлган эмитентлар, инвесторлар, иккинчи босқич депозитарийлари, савдо тизимлари вакиллари ва фонд бозорининг бошқа иштирокчиларига ўн хил турдаги хизматлар учун тўланадиган тарифлар қиймати камайтирилди. 8 та хизмат тури бўйича тўловлар чеклаб қўйилди. Илгари ҳақ тўлаш йўли билан бажариладиган тўртта операция бепул амалга оширилмоқда. Жисмоний шахсларга бир қанча имтиёзлар берилиб рағбатлантирилмоқда.

Шунингдек, тегишли бозорларда қимматли қоғозлар билан олди-сотди қилиш, депо рақамларини очиш, қимматли қоғозларни бир ҳисобдан иккинчи ҳисобга ўтказиш, чиқариш сингари бир қанча операциялар бепул амалга оширилади. Хуллас, иккинчи босқич депозитарийлари ва нақдсиз қимматли қоғозлар пакетини сақлаб беришни сўраб мурожаат қилган мижозларга ана шундай қулайликлар яратилмоқда.

Бундан шуни англаш лозимки, яқин-яқин пайтларгача оддий акциядорлар учун нотаниш бўлган Марказий депозитарий ўз мижозлари учун фаолиятининг янги-янги қирраларини очмоқда.

Баҳодир ОСТОНАҚУЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Воқеа арафасида

ЯНГИ ИНФОРМАЦИОН ТЕХНОЛОГИЯЛАР

Кўпгина одамлар «технология» сўзини бирорбир ишлаб чиқариш соҳаси билан боғлайдилар. Аммо ушбу атама ҳозирда бирмунча кенгроқ маънони англатади. У қайта ишлаш жараёнининг ташкил этувчиси саналмиш маълум кетма-кетлик ва усуллар орқали амалга оширилувчи операциялар йиғиндисини таърифлайди.

Республикамизда янги информацион технологияларни жорий қилиш учун мустаҳкам ҳуқуқий асос яратилган. Германияни Хитой билан боғловчи Буюк Ипак йўли орқали республикамиз ҳудудидан ўтувчи бир неча минглаб километр масофада оптик толали алоқа тармоғи қурилган, йирик телекоммуникация тизимлари жорий этилмоқда, республикамиз саноат корхоналарида олимларимиз ва мутахассисларимиз томонидан ишлаб чиқилган ва амалиётга татбиқ этилган интеллектуал бошқариш тизимлари самарали ишламоқда.

Шунинг учун кўпгина халқаро илмий ташкилотлар ва федерациялар шу йилнинг 14-16 сентябр кунлари пойтахтимизда Тошкент давлат техника университети негизида «Саноатни автоматлаштириш интеллектуал системалари» халқаро илмий-назарий ва амалий конференциясини ўтказишга қарор қилди. Ишлаб чиқаришни бошқариш тизимларида янги информацион технологияларни ишлаб чиқиш ва жорий қилиш бўйича бугунги кунгача тўпланган тажрибаларни умумлаштириш ва уларнинг ривожланиш йўналишларини кўриб чиқишга қаратилган ушбу йирик анжуманнинг ташкилотчилари Ўзбекистон Республикаси Фан ва техника давлат қўмитаси, Фанлар академияси, Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги, Америка Қўшма Штатларининг Л. Заде номидаги информацион технологиялари институти, Нью-Мехико университети, Жоржиа штати университети, Озарбойжон давлат нефт академияси ва бошқалардир.

Анжуманнинг ташкилий қўмитасини замонамизнинг йирик олими, профессор Лотфи Заде бошқармоқда.

Тошкент давлат техника университетида ушбу йирик анжуманни муваффақиятли ўтказиш учун барча тайёргарлик ишлари амалга оширилди.

Т. МИРКОМИЛОВ,
Тошкент давлат техника университети ректори, академик.

Огоҳлик

«ХОЛИС»ЛАР ЧИНДАН ХОЛИСМИ?

Бундан ўн йиллар илгари – Шўролар Иттифоқи ҳали мустаҳкам, «совуқ уруш», яъни мафкуравий кураш авжига чиққан даврда турли хорижий оммавий ахборот воситаларининг юртимиз ҳаёти, халқимиз турмуши ҳақидаги хабар ва эшиттиришларини кўп тинглаганмиз.

Ўша хабарлар, таҳлилий мақолаларнинг эътиборли томони шу эдики, уларнинг мазмуни ва оҳангида ярим мустамлака тарзида яшаётган халқимизга, миллатимизга нисбатан гўё хайрихоҳлик бор эди, бизнинг тақдиримиз учун, миллий ва инсоний ҳақ-ҳуқуқларимиз учун қайғурилаётгандек туюларди.

Юртимиз узра Ҳуррият қуёши балқиб, асрий орзуларимиз ушалгандан сўнг халқимиз билан биргаликда дунёдаги барча тарафдорларимиз, шу жумладан, дориломон кунларга етишимизни орзулаган хориждаги ҳамкасбларимиз ҳам хурсанд бўлишади, деб ўйлаган эдик. Юз эллик йилдан сўнг ўзининг ҳақ-ҳуқуқини қўлга киритган, босқинчилар томонидан оёқ ости қилинган, тарихий-миллий давлатчилигини қайтадан тиклаётган ўзбек халқининг мураккаб ва масъулиятли даврдаги интилишлари ва бунёдкорлик ишларини, миллий менталитетга асосланган демократик тамойилларни амалга ошириш йўлидаги саъй-ҳаракатини кенгроқ ва холис ёритади, мустақил Ўзбекистоннинг дунё миқёсидаги нуфузини оширишга чин дилдан кўмаклашади, деб умид қилгандик.

Афсуски, бу борадаги фикрларимиз жуда жўн, тушунчаларимиз эса ўта содда экан.

Қарға ял-ял ёниб турган олманинг бағрини чўқилаб, қурт излагандек, ўзларини воқеа ва ҳодисаларнинг «холис ёритувчиси» ҳисоблаган айрим хорижлик журналистлар яхшиликлар қолиб, ёмонлик топишни, оқни қора, қорани оқ, деб афкор омманинг фикрини чалғитишни, битта сўз билан айтганда, «сиёсий қитмирлик»ни касб қилиб олган, шу орқали обрў топиб, чўнтак қаппайтириб тирикчилигини ўтказар экан шекилли, ҳамон нафасларидан ғайирликнинг, ғанимликнинг қўланса ҳиди анқиб туради.

Уларнинг кўнглида ҳақиқат ва эзгуликка хизмат қилиш нияти йўқлиги илгари «халқлар турмаси»га, «ёвузликлар салтанати»га айланган СССРга қандай душманлик муносабатида бўлишса, эндиликда ўз мустақиллигига эришган ва тараққиётнинг равон йўлига чиқаётган мамлакатларга ҳам ўшандай ғайирлик ва ғанимлик кўзи билан қараётганлиги бот-бот сезилиб турибди.

Мамлакатимизда ўнлаб замонавий саноат корхоналари қурилаётган, минглаб киши иш билан таъминланаётган бўлса-да, бу ҳақда лом-мим дейилмайди, мабодо техник қусурларга кўра, бирор бир цехда иш вақтинчалик тўхтатилса, одамлар вақтида маош ололмаётган бўлса, ноғора чалиб, жаҳонга жар солишади.

Юзлаб иқтидорли йигит-қизларнинг чет элдаги энг номдор билим даргоҳларида таълим олаётгани, ўз салоҳияти билан таҳсинга сазовор бўлаётгани, минглаб ёшларнинг мактаблар, академик-лицейлар, олий ўқув юртларида замонавий билим асосларини, хорижий тилларни ўрганаётгани, буюк аждодларига муносиб ворис бўлиш ниятида эришаётган ютуқлари «холис»ларни асло қизиқтирмайди.

Нефт ва ғалла мустақиллиги йўлида эришилган зафарларимиз ҳақида «миқ» этишмайди, бензин ва ноннинг нархи бир-икки сўмга ошган заҳоти ўзларича ваҳима кўтаришади. Ҳолбуки, аҳоли кундалик эҳтиёжи учун энг зарур маҳсулотларнинг баҳоси бизда жаҳон бозорига нисбатан анча арзонлигини яхши билишади.

Пана-пастқамда пусиб ётган, тоғ-тошлар орасида дайди итдек санқиб юрган, дин ниқоби остида каллакесарликни касб қилиб олган ғаламисларнинг қўли қон югурдаклари устидан бўлаётган адолатли суд жараёнида инсон ҳуқуқи, виждон эркинлиги поймол этилаяпти, дея кўз ёш тўкишади.

Миллионлаб фуқароларнинг фикри бир ёқда қолиб, аллақачон қонун кафолатлаб берган ҳуқуқидан ўзини ўзи маҳрум этган жиноятчиларнинг, разил кимсаларнинг манфаатини ҳимоя этишга, уларнинг манфаатини бутун жамиятнинг манфаатидан юқорироқ қўйишга уринишади, улардан пуфлаб-шишириб «демократлар», жабрдийдалар ясашади...

Шу хилдаги мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Холислик ниқобидаги нохолислик ва бир ёқламалик шу йил август ойида Узун ва Сариосиё туманларидаги ҳодисаларни ёритиш жараёнида ҳам намоён бўлди.

Халқаро террорчилардан иборат олақулоқ тўданинг миллий таркиби, уларнинг асл мақсадига урғу бериш, жаҳон аҳлига уларнинг чинакам қиёфасини кўрсатиш ўрнига хорижий мухбирлар уларни дастлаб уюшган куч — катта хатар сифатида тақдим этишга уриндилар. Каллакесарлар гуруҳи ҳарбийларимиз томонидан қуршаб олиниб, тор-мор этила бошлагач, уларнинг «қаҳрамонлигини» таърифлаш ноқулай бўлиб қолди шекилли, энди ҳаво тўлқинларини ифлослантираётган эшиттиришларда «жанггоҳлардан хабарлар» ўрнига, уларнинг қўлига қурол тутқазиб, тинч аҳолининг ҳаловатини бузишга, бегуноҳларнинг қонини тўкишга йўллаган, чет элдаги жаллодхоналарда жон сақлаётган қабиҳ ниятли раҳнамоларининг овози тарала бошлади.

Ўзларига «Ўзбекистон исломий ҳаракати» номини берган, аммо сафига арабу афғон, чечену тожик, ҳатто, татару бошқирд, рус ва эстон миллатларининг сарқитларини – йигирманчи асрнинг поёнида пайдо бўлган янги табақа – ихтиёрий ватангадолардан иборат қароқчилар тўдасини тўплаганлар оғиз тўлдириб, ўзбек халқининг номидан юзсизларча сафсата сотишга тушдилар.

Бундан ташқари, аллақачон кўпорувчилар тўдаси билан ғоявий жиҳатдан маслакдош, хорижий ҳомийлар берадиган ювиндига ҳамтовоқ бўлиб олган, ўзлари қатори уч-тўртта ўйин бузуқини йигирма беш миллионли ўзбек халқига мухолиф санаган «сохта демократлар», «бирликчилар»нинг раҳнамолари ҳам ҳаво тўлқинлари орқали бу тўқнашувларга нисбатан ўз муносабатларини билдириб, тил учида қуролли босқинчиликни қораласалар-да, аслида бу муваффақиятсизликдан юрак-бағирлари ўртаниб, яна Ўзбекистон раҳбариятига тош отишга, ҳатто ақл ўргатишга уриниб кўрдилар.

Биз мустақиллигимизнинг биринчи куниданоқ демократик тамойилларга асосланган, қонун устуворлигига таянган фуқаролик жамияти қуриш ҳақидаги ниятимизни билдирган эдик ва шу йўлда кўпгина ишлар амалга оширилди.

Албатта, юртдошларимизнинг онгидаги, иш тутумидаги Шўро тизимининг асоратлари сиёсий, иқтисодий, ижтимоий, маънавий, суд-ҳуқуқ соҳасидаги ислоҳотларнинг мўлжалланган даражада амалга оширилишига халақит бергани, бугунги ҳаётимизда мавжуд камчиликлар шунинг таъсири эканлигини яхши биламиз. Бу ҳақда давлатимиз раҳбари томонидан юксак минбарлардан кўп марта айтилди ва айтиб келинмоқда.

Маърифий олам қабул қилган, демократик давлатларда амалиётга кирган «мухолифат» тушунчасининг мазмун ва моҳиятини биз ҳам яхши биламиз. Лекин бугун мухолиф куч сифатида тилга олинаётган, аниқроғи, сунъий равишда яратилаётган «ҳаракатларнинг», аслида эса ёвуз ниятли тўдаларнинг мухолифатга мутлақо алоқаси йўқлиги ўша тўдаларнинг маънавий ва молиявий раҳнамоларига ҳам, турли шакл ва қиёфадаги ҳайбаракаллачиларга ҳам яхши маълум. Лекин, очкўзлик ҳисси ва қон ҳиди анқиб турган жарақ-жарақ пулларнинг иси ёлғонни ростга айлантиришга, сувдан ҳолва, телбадан даҳо ясашга ундайди. Шунинг учун айрим оммавий ахборот воситаларининг инсон эркинлигини даъво қила туриб, айни пайтда ҳар қандай муттаҳамликни оқлашга, эзгу ниятларга лой чаплашга ҳозирлиги нохуш таассурот уйғотади ва уларнинг ўзи ҳам аллақачон эрки ва ҳуқуқини сотиб, кимларнингдир қўлидаги қўғирчоқ эканлигини яна бир бор исботлаб турибди.

Майли, айтилган сўзларни бир четга қўйиб, мантиқан мулоҳаза қилиб кўрайлик. Ўз йўлидан кетиб бораётган катта карвонга буталар панасидан туриб ташланган, калтак ва қамчиларнинг зарбидан думини қисиб орқага чекинган бир тўда дайди кўппаклар карвонга ёки сарбонга нисбатан мухолифат саналиши мумкинми?

Умрида бирорта китобни ёлчитиб ўқимаган нодон бўйи баробар китоб ёзган олимга, ахлатхонада тунаб юрган беватан ажойиб бир иморат қураётган қўли гул устага, бир туп кўчат кўкартирмаган ношуд кимса гўзал бир боғ яратган соҳибкорга... мухолиф бўлиши ақлга сиғадими? Ҳолбуки, бунга ўхшаган қиёсий мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Ўн бир йилдан бери ўзининг бутун куч-ғайрати, билими ва салоҳиятини энг эзгу ва мўътабар мақсад – Ўзбекистоннинг озодлиги ва мустақиллигини мустаҳкамлаш, иқтисодий жиҳатдан юксалтириб, уни энг пешқадам мамлакатлар қаторига қўшиш, неча-неча асрлар давомида пароканда яшаган халқнинг бошини қовуштириш, қалбини занглаган мутелик ва қуллик туйғусидан халос қилиш, миллий ғурурини, инсоний қадр-қимматини тиклаш йўлига сарфлаётган, кучли ижтимоий ҳимоя сиёсатини амалга ошириб, бева-бечораларнинг, етим-есирларнинг, ногирон ва ёлғизларнинг бошини силаган, иқтисодий ислоҳотларнинг ўзбекона усулини ҳаётга тадбиқ этиб, барча юртдошларимизга меҳнатининг аниқ самарасини ўз турмушида кўришлари, ўз мулкининг эгаси ва жонкуяри бўлишлари, тадбиркорлик ва ишбилармонлик иқтидорини рўёбга чиқаришлари, бир сўз билан айтганда, инсондек яшашлари учун шароит яратиб бераётган, мамлакат ҳудудининг хавфсизлигини, фуқароларнинг тинчлик ва осойишталигини таъминлаётган Юртбошимиз Ислом Каримовга – мустақил Ўзбекистон халқининг хоҳиш-иродаси билан сайланган Президентга умрида ўзига ҳам, ўзгага ҳам яхшилик қилмаган, бир бурда нонини ҳалол йўл билан топиб ейишдан қочиб, бировларнинг садақасига кўз тиккан жиноятчи кимсаларни, каллакесарни мухолиф сифатида тақдим этиш соғ одамнинг хаёлига келиши мумкинми?

Президентимиз атрофига жипслашиб, ўзларининг асрий орзуларига эришиш – келажаги буюк давлат яратиш, озод ва обод жамият қуриш, ўзининг бахти-саодати, фаровонлигини ўз меҳнати билан бунёд этишга бел боғлаган, барча қийинчиликларни сабр-матонат билан енгиб, мунаввар кунларга интилаётган йигирма беш миллион ўзбек халқига жаҳоннинг турли давлатларида содир этган турли жиноятлари учун қонуний жазодан қочган, бутун инсониятдан аламзада, шаклан бир гуруҳга тўпланган, аслида эса бир-бирининг гўштини ейишдан ҳам қайтмайдиган газандалар мухолиф бўла оладими? Асло бўла олмайди.

Модомики, соғлом мантиқ ҳар бир нарсани ўз номи билан аташни тақозо қилар экан, виждони тоза журналист – ҳақиқатга хизмат қилишга бел боғлаган қаламкаш террорчини террорчи, қароқчини қароқчи, сотқинни сотқин, босқинчини босқинчи, деб аташи жоиз эмасми?

Халқимиз моддий ёрдам сўраб тиланчилик қилгани йўқ, маънавий садақага ҳам зор эмас. Инсоний ор-номусини ҳар нарсадан устун қўйиш миллатимизнинг энг эзгу фазилати. Айни пайтда қандайдир қаланғи-қасанғиларнинг миллат номидан гапиришларига ҳам тоқат қила олмайди. Уларнинг хайрихоҳлари тарқатаётган иғвогарона даъволарини ҳам қатъий рад этади. Ҳаром таомдан қанчалик ҳазар этса, ёлғондан ҳам шунча ҳазар қилади. Мен бу сўзлар билан ҳеч кимни инсофга чақирмоқчи эмасман. Ҳатто кимларнингдир кўнглида занг босган ватанпарварлик туйғусини ҳам қитиқламоқчи эмасман. Фақат, Ўзбекистон ва Ўрта Осиё мамлакатлари теграсида рўй бераётган воқеалар баҳонасида, яъни уларни ўз билгича шарҳлаб, хўжайинларининг кўнглини олишга ва ўзлари еб турган нонни оқлашга ҳаракат қилаётган журналистларга «холис бўлсангиз, чинакам холис бўлинг, ўзингиз қумдан ҳайкал ясаб, ўша ҳайкалга сиғиниб ўтирманг» демоқчиман, холос.

Халқимизда «зиёни тегмаган қариндошнинг фойдаси текканы шу» деган ибратли ибора бор. Майли, бизга қардош ҳам, қариндош ҳам бўлмай қўяқолинг, фойдангиз ҳам тегмасин, фақат инсоннинг инсонлигини белгилайдиган иймон-инсофдан юз ўгирманг ва танлаган йўлидан кетаётган карвонимизга халақит берманг, зиёнингиз тегмасин.

Бахтиёр РИЗО.

Кўргазма

ДУНЁ — БОЛАЛАР НИГОҲИДА

Наоя Иноуэ — япониялик тажрибали педагог. «Дунё — болалар нигоҳида» фотокўргазмаси унинг узоқ йиллар давомидаги изланишлари, интилиш ва кузатишлари ҳосиласидир. Унинг республика Бадиий коллежида очилган кўргазмасида Осиё минтақасида яшовчи болалар ҳаёти акс этган.

Болаликнинг беғубор онлари... Унинг самимий, тийрак нигоҳида дунё бетакрор беқиёс гўзал, фусункор кўринади. Негаки, унинг кўзларига қувлик бегона, нотабиийлик йироқ.

Республика бадиий коллежида осиёлик ўқувчилар ҳаёти акс эттирилган суратлар ва шеърлар кўразмасини томоша қилар экансиз, хаёл сизни болаликнинг бетакрор онларига етаклайди. Ёлғизоёқ сўқмоқ, тупроқ кўпчиб турган қишлоқ кўчалари, яланғоёқ чопиб бораётган болакай...

Япониялик ўқитувчи жаноб Наоя Иноуэнинг осиёлик болалар ҳаёти ҳақида кўргазмалар ташкил этиш, турфа альбомлар тайёрлаш иштиёқи ҳам ана шу болалик соғинчи бўлса не ажаб.

— Мен узоқ йиллар Токиодаги мактаблардан бирида директор бўлиб ишладим, — дейди Наоя Иноуэ. — Менда дунё болалари ҳаёти билан танишиш истаги туғилди. Беш йил давомида йигирма икки мамлакат болалари ҳаёти билан танишдим, мактаблар, ҳатто боғча-ясливарда бўлдим...

Дарҳақиқат, кўргазмани томоша қилиш жараёнида осиёлик болалар ҳаёти ҳақида маълум тасаввурга эга бўласиз.

Билимга чанқоқ ҳиндистонлик болакайлар, филиппинлик ўқувчиларнинг беғубор кулгулари, лаослик болаларнинг шўхликларию брунейлик оқ рўмолли қизалоқнинг ҳуркак нигоҳи... Ҳамма-ҳаммаси бир-бири билан уйғунлашиб кетгандай гўё. Ҳар бир сурат остига битилган шеърлар тасаввурингизни янада бойитиши, шубҳасиз.

Салом!
Бу қандай калом?
Салом!
Табассум-ла боқасан,
Салом!
Шу биргина сўз — мўъжиза.
Инсонларни бир-бирила боғловчи хилқат.
Салом!

Гўё бу — бир-бировга берилган ҳадя!

Фотокўргазмани томоша қилар эканмиз, залга жўровоз бўлиб кириб келган болалар диққатимизни тортди. Наоя Иноуэ жаноблари ҳам уларга қўшилиб куйлай бошлади. Қўшиқ тугагач, хорижлик меҳмон ҳар бир болага таъзим қилиб, ўз миннатдорчилигини билдирди. Болалар ҳам ўз навбатида таъзим бажо этишди.

— Ўзга юртда хорижлик болакайлардан она тилингда Ватан мадҳиясини тинглаш нақадар мароқли, — деди у ҳаяжонини яшира олмай.

Пойтахтимиздаги 295-ўрта мактаб 6-синф ўқувчиларининг Наоя Иноуэ билан соф япон тилида қилган суҳбатлари меҳмонни тўлқинлантиргани табиий.

Биз Наоя Иноуэдан таассуротлари ҳақида сўрадик.

— Ўзбекистонни жаннат дейишларича бор экан, — дейди у. — Мен Тошкентдаги кўп мактабларда бўлдим, суҳбатлашдим. Юртингиз болаларидаги билимга интилувчанлик мени лол қолдирди. Ана шундай болалари бор юртнинг келажаги буюк бўлишига амин бўлдим. Ниятим — Самарқанд ва Бухорони бориб кўриш. Иложи бўлса, Термизни зиёрат қилиш.

— Термиз ҳақида нималарни биласиз?

— Мен у шаҳар ҳақида кўп эшитганман. Тўғриси, бу шаҳарнинг Ўзбекистонда эканини илгари билмасдим.

— Ўзбекистонлик мухлисларга тилакларингиз.

— Мен, аввало, ана шу кўргазмани ташкил этишга ёрдам берган ташкилотларга, хусусан, республика Бадиий академияси, «Соғлом авлод учун» жамғармасига ўз миннатдорчилигимни билдираман. Бизнинг бу ҳамкорлигимиз Япониядаги «Дунё — болалар нигоҳида» жамияти ва Ўзбекистондаги «Соғлом авлод учун» халқаро хайрия жамғармаси ҳамкорлигининг узвий бир қисмидир.

Бугун ўзбекистонлик болалар дунёнинг йигирма икки давлати болалари ҳаёти билан танишдилар. Эртага ўзбекистонлик ёшлар ҳаёти билан дунё болалари ҳам танишишади. Ва бу дўстлик ришталарини боғлайди. Дўстлик ришталаридан

СУРАТЛАРДА: Наоя Иноуэ асарларидан намуналар.

тикланган иморат — умрбоқийдир.

Мавжуда ХОЛМАТОВА,
«Халқ сўзи» мухбири.

Самарқанддаги бозор муносабатлари коллежи янги ўқув йилидан бошлаб ўз ўқув шохобчасига эга бўлди.

ЁШЛАР УЧУН СОВҒА

Бунинг учун Иштихон туманидаги Охунбобоев номли хўжаликдан 3 қаватли замонавий бино ажратилди. Бундай қулайликнинг яратилиши Самарқанд шаҳридан анча узоқда жойлашган бир неча туманлар ва Навоий вилоятининг Нурота тумани ёшлари учун муносиб совға бўлди.

— Иштихон туман ҳокимлиги билан келишиб, ўқув шохобчаси учун 2 гектар ер ҳам олдик, — дейди коллеж директори, профессор Салим Тошев. — Бу ўқув шохобчасининг иқтисодий аҳволини яхшилашда муҳим манба бўлиб хизмат қилади, албатта.

А. САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

«Халқ сўзи» фуқаролар хизматида

ВАЗИФАЛАРИДАН ЧЕТЛАШТИРИЛДИ

Ғиждувонлик фуқаро Т.Авезов ўзининг тегишли ташкилотлар ва таҳририятга йўллаган хатларида йўловчилар ташийдиган автобусларда мавжуд қоидаларни бузиш ҳоллари ҳамон давом этаётганлиги, бунга кадрлар танлашдаги хато ва камчиликлар сабаб бўлаётганлигини таъкидлайди.

«Мен ҳар доим «Бухоро — Ғиждувон» йўналишида юраман, — деб ёзади у. — Йўловчилардан пул олинади, аммо чипта берилмайди. Буларни кўриб, куйинаман. «Бухоротранс» бирлашмаси бошлиғига хат ёздим. Хатларимдан айримлари йўқолиб кетди. Баъзи хатимга эса жавоб ололмадим. Шундан сўнг Ўзбекистон Автомобил транспорти давлат-акциядорлик корпорациясига мурожаат этдим. Натижаларидан кўнглим тўлмаётир».

Ушбу мулоҳазалар бўйича корпорация бошқаруви раисининг ўринбосари жаноб В.Исмоиловдан жавоб мактуби олинди. Унда, жумладан, қуйидагилар таъкидланади:

«Ўзавтотранс» корпорацияси фуқаро Т.Авезовнинг газета муҳарририятига йўлланган хати юзасидан қуйидагиларни маълум қилади.

Корпорация томонидан фуқаролардан келган хат, ариза, илтимоснома ва шикоятлар амалдаги қонунлар асосида ўз муддатларида кўриб чиқилиши йўлга қўйилган.

«Бухоротранс» бирлашмаси томонидан фуқаро Т.Авезовнинг 1997 йилдаги битта ва 1999 йилдаги иккита хатига мавжуд тартибда текширувлар ўтказилиб, жавоб хатлари юборилган.

Т.Авезовнинг 1999 йил 24 февралдаги хати юзасидан корпорация вакили Т.Жамолхўжаев, Ғиждувон 33-АТК собиқ директори С.Тошпўлатов ва «Бухоротранс» ДАБ назорат-меъёрлаш бўлими собиқ бошлиғи Р.Муқимов ариза муаллифи билан учрашув ўтказишган ва кўтарилган масалалар муҳокама қилинган.

1999 йил 12 августда юборилган шикоят хати юзасидан Т.Авезов билан учрашган ҳолда корпорация ва «Бухоротранс» масъул ходимлари томонидан текширувлар ўтказилган ва ариза муаллифига 1999 йил 20 октябрда жавоб хати юборилган.

1999 йил 16 декабрда юборилган хат бўйича корпорация ва «Бухоротранс» бирлашмаси масъул ходимлари 2000 йил 20-22 январ кунлари тегишли текширувлар ўтказишган ва 7 феврал куни «Бухоротранс» бирлашмаси раҳбари Ш.Каримов билан учрашув ташкил қилинган. Барча қилинган ишлар натижаси бўйича ариза муаллифига жорий йилнинг 10 февралида жавоб хати юборилган.

Шу муддатларда хатларда номлари келтирилган «Бухоротранс» бирлашмасининг йўловчилар ташиш бўйича бошлиқ ўринбосари Н.Қозимов, НМБ бошлиғи Р.Муқимов, Ғиждувондаги 33-АТК директори С.Тошпўлатовлар ўз вазифаларидан четлаштирилдилар.

Ғиждувон АТКсида автобусларни ижарага бериш корпорациянинг 2000 йил 27 мартдаги махсус хати билан «Автобусларни ҳайдовчиларга ички хўжалик ижараси шартлари асосида бериш тартиби тўғрисида»ги Низомга асосан амалга оширилмоқда.

Олдинги хатларда кўрсатилган назоратчиларнинг турли камчиликларини бартараф этиш мақсадида корпорацияда 2000 йил 29 мартда махсус буйруқ қабул қилинди. Ушбу буйруққа асосан ва корпорациянинг 2000 йил 5 июлдаги хати билан «Бирлашма йўловчилар ташиш бўлими, меъёрлаштириш бўлими ва жамоатчилик вакилларидан иборат комиссия томонидан йўналишларда текширувлар ўтказиш тартиби тўғрисидаги муваққат Низом» ишлаб чиқилди ва барча бирлашмаларга тарқатилди.

Фуқаролардан келадиган хатлар билан иш олиб борувчи мутасадди ходимларга, жумладан, «Бухоротранс» бирлашмасига бу борадаги ишларни жонлаштириш ва амалдаги қоидаларга қатъий амал қилиш вазифаси юклатилди.

Ариза муаллифига жорий йилнинг 15 август куни жавоб хати юборилди».

ДИВИДЕНД ИККИ ҲИССА КЎПАЯДИ

Республикамизнинг энг чеккасида — Қорасув шаҳрида жойлашган «Ан-нур» масъулияти чекланган жамият чеварлари йил бошидан буён 375,6 миллион сўмлик маҳсулот ишлаб чиқаришга эришдилар. 41 миллион сўм соф фойда олинди.

«Ўзнефтгаз-холдинг» компанияси билан тузилган шартнома асосида ишлаётган бу корхонада 600 нафар хотин-қизлар ишчи коржомалари, қўлқоплар ва бошқа халқ истеъмол молларини ишлаб чиқармоқдалар. Ўтган йил якунлари бўйича жамоа аъзоларига 10 миллион сўм дивиденд тарқатилди.

— Корхонамизнинг узлуксиз ишлашида доимий ҳамкоримиз «Ўзнефтгаз-холдинг» компанияси, «Тоштўқимачи» акциядорлик жамиятининг ҳиссаси беқиёсдир, — дейди жамоа раҳбари Б. Исмоилова. — Биз асримизнинг сўнгги йилини муваффақиятли якунлаб, жамият аъзоларига бериладиган дивидендни икки бараварга кўпайтирмоқчимиз.

У. САКСОНБОЕВ,
Андижон вилояти.

Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ ва сув хўжалиги вазирлиги жамоаси, касаба уюшма ташкилоти меҳнат фахрийси **Бургутали РАПИҒАЛИЕВнинг** вафоти муносабати билан унинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур таъзия изҳор этади.

«Юлдуз» ҳиссадорлик жамияти жамоаси ходимлар билан ишлаш маркази бошлиғи Тоҳир Собитовга турмуш ўртоғи **Муайям СОБИТОВАнинг** бевақт вафот этганлиги муносабати билан таъзия изҳор этади.

«ТЕЗИНТОМ» ЎЗБЕК-ГЕРМАН ҚЎШМА КОРХОНАСИ МАРКАЗИЙ ОСИЁДА ЯГОНА ИШЛАБ ЧИҚАРУВЧИ ҲИСОБЛАНАДИ.

Томёпқич материали ва аксессуарлар
Металл черепица
Тўлов шакли-турлича
ҲОЗИР БУ МЎЪЖИЗА МАТЕРИАЛ ЎЗБЕКИСТОНДА ИШЛАБ ЧИҚАРИЛМОҚДА.

МЕТАЛЛ-ЧЕРЕПИЦАЛАР афзаллиги:
Материалнинг турли хил комплектлари етказиб берилади.
Ҳар хил об-ҳаво шароитига юксак даражада чидамли
Ташқи кўриниши фусункор, осон йиғилади, ранглар жилоси табиий
Эски томни таъмирлаш ва созлаш давомида уни осонгина монтаж қилиш мумкин.
Амалда умрбоқий материал
Биз сиз билан ҳамкорлик қилишдан мамнунмиз!

Энг яхши жаҳон стандартларига жавоб беради.
Листнинг кенглиги 1.065 м
Узунлиги 0.95 м. дан 10 м.гача
1 кв.м. материалнинг оғирлиги 4.5 кг
Ишлаб чиқариш учун зарур хомашёни хорижий фирмалар етказиб беради.

СИЗНИНГ УЙИНГИЗ ҲАМИША КЎРКАМ КЎРИНАДИ!

Йиғиш инструкцияси тавсия этилади. Буюртмачи хоҳишига кўра, том ёпиш-монтаж ишлари юксак маҳорат билан амалга оширилади.
Сиз фақат қуйидаги телефонларга қўнғироқ қилсангиз бас:+998 (71)
162-42-74, 162-78-59, 162-96-31
факс: 162-41-05. E-mail: tezintom@globalnet.uz

ДИҚҚАТ! ЭҲТИЁТ БЎЛИНГ!!!
«ТЕЗИНТОМ» ҚЎШМА КОРХОНАСИ ОГОҲЛАНТИРАДИ: ЎЗБЕКИСТОН БОЗОРЛАРИДА ТАШҚИ КЎРИНИШИДАН БИЗНИНГ МАҲСУЛОТГА ЎХШАБ КЕТАДИГАН «ТОМЁПҚИЧ МАТЕРИАЛЛАРИ» ПАЙДО БЎЛДИ. БИРОҚ БУНДАЙ «МЕТАЛЛ ЧЕРЕПИЦАЛАР» СИФАТ ЖИҲАТИДАН «ТЕЗИНТОМ» НИНГ ҲАҚИҚИЙ МЕТАЛЛ ЧЕРЕПИЦАЛАРИГА МУТЛАҚО ДОШ БЕРА ОЛМАЙДИ. БУ «КЎЛБОЛА» МАТЕРИАЛНИ ХАРИД ҚИЛАРКАНСИЗ, БИР НЕЧА ОЙДАН КЕЙИН УЙИНГИЗ ТОМИНИ ҚАЙТАДАН ЁПИШГА МАЖБУР БЎЛАСИЗ. ФАҚАТ «ТЕЗИНТОМ» НИНГ МЕТАЛЛ ЧЕРЕПИЦАЛАРИГИНА СЕРТИФИКАТГА ЭГА БЎЛИБ, УЛАР ЎХШАШИ ЙЎҚ, ЭНГ ЯХШИ ЖАҲОН СТАНДАРТЛАРИГА ЖАВОБ БЕРА ОЛАДИГАН, ҲАҚИҚИЙ УМРБОҚИЙ ТОМЁПҚИЧ МАТЕРИАЛЛАРИ ҲИСОБЛАНАДИ!

3131

BBC WORLD SERVICE
OPPORTUNITIES FOR TRANSLATORS

BBC World Service Monitoring gathers news from Central Asian broadcast and press sources. Our office in Tashkent is looking for translators into English with an excellent, preferably native-level, knowledge of the following language combinations: Uzbek-Russian; Turkmen-Uzbek-Russian; Kyrgyz-Uzbek-Russian; Kazakh-Uzbek-Russian; Tajik-Dari-Uzbek-Russian; Dari-Pashto. This is a full-time post, which involves shift and weekend work. The successful applicant will be expected not onlytotranslate, but alsotoselect important material from monitored sources. The post therefore requires not only good language skills, but also sound knowledge of current affairs in Afghanistan, Turkmenistan and Kyrgyzstan, in the whole Central Asian region, and a good level of general knowledge.

Those interested should contact Saida Kalkulova or Dinara Tadjibayeva on 686212 or 1206446 during office hours (0900 to 1700) Monday to Saturday. The closing date for completed BBC application forms is Friday 6th October.

FULBRIGHT PROGRAM SCHOLARSHIP FOR 2001 - 2002 ACADEMIC YEAR

The Embassyof the United States of America is pleased toannounce the competition for the Fulbright Scholarship for 2001-2002 academic year.

The goal of the program is to@increase mutual understanding between the people of the United States and the people of other countries and thus toassist in the development of friendlyand sympathetic, and peaceful relations between the United States and other countries of the world.@

For over 50 years the Fulbright Scholarship program has offered grants to college and universityfaculty, as well as independent scholars around the globe, toallow them tolecture and conduct research in the United States. At the same time, it has allowed thousands of American scholars toteach and conduct research throughout the world since the program=s inception in 1946.

The Fulbright Scholar Program is open to college and university professors and professionals who wish to conduct research in us for a period of 4 to12 months in the 2001-2002 academic year in the following fields:

Justice, education, the teaching of English, library, journalism, political science, business, finance, sociology, arts and humanities.

You may apply for this program if you are a citizen of the Republic of Uzbekistan and fluent in English, have a candidate of science or doctoral degree or a professional with 15 years work experience at the time of your application and are in good health.

Applicants should complete the application form, available from the public affairs section of the U.S. Embassy from September 10, 2000.

Address: **41 Buyuk Turon Street, Tashkent**
Telephones: **(8 - 371) 133-70-96, 133-35-81, 133-59-74**

Forms are free of charge and may be photocopied.

Completed forms should be returned to the Public Affairs Section before December 15, 2000.

Applicants who successfully pass the preliminary screening process will be invited for an interview.

3316

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ СОЛИҚ ҚЎМИТАСИ
ШУ ҚЎМИТА ТОМОНИДАН ФОЙДАЛАНИЛАДИГАН ORAGLE НИНГ ДАСТУРЛАНГАН МАҲСУЛОТЛАРИНИ ТЕХНИК ЖИҲАТДАН ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАШ ЮЗАСИДАН ШАРТНОМА ТУЗИШ БЎЙИЧА
ТЕНДЕР ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.
Таклифлар 2000 йил 22 сентябргача қабул қилинади.
Тендер ҳужжатларини Давлат солиқ қўмитасининг моддий-техника таъминоти бошқармасидан олиш мумкин. Манзил: Мустақиллик майдони... Муқимий кўчаси, 96, 218-хона, ички телефон-251.

3318

Нафосат сабоқлари

АЁЛ — ГЎЗАЛЛИК РАМЗИ

Одоб, муомала, дид-фасоҳат — булар бари маънавий дунёмизнинг асл аломатларидир. Бу фазилатларни лўнда қилиб нафосат, деган каломда ифодалаш мумкин.

Ўзининг мароқли гурунглари, ибратли ҳикоятлари билан элимизга кенг танилган ижодкор аёл, маънавиятимиз жонкуяри Турсуной Содиқова бошлаган ширин суҳбатларни «Нафосат сабоқлари», деб атадик.

Жоним ҳалак бўлаверадики, атрофдаги жами одам — неъмат, уларнинг кўзига ботмаслик керак! Кишининг кийимига қараб дастлабки баҳосини берасиз. Унга нисбатан исиш ёки совушингиз шу нуқтадан бошланади. Ранглар, шакллар гапиради, улардан яна нималардир сизга узатилиб туради. Бўямаса, қай бир одамга қараб кўнглингиз яйраб, қай бирини кўрганда кайфиятингиз бузилармиди! «Истарангни иссиқ кўрсатсин» деган дуоларимиз бор: Истара — ёқимтой кўринишингиз, истара — ақл чироғингизнинг юзингизга тушиб турган ёлқини! Ўшандан бенасиб қўймасин!

Аёлнинг энг қизғин харидори — фарзанд! Болага гўзал кўриниш билан юзланмоқ керак. Хунук онани ҳам бола қалби билан севаверади, аммо у ҳар дақиқада ўз онасининг дунёда энг чиройли бўлиб қолишини юраклари оқиб тилайди! Шу тилаклар ҳаққи аёл кўримли юриши керак!

Аслида аёлнинг хунуги йўқ, ёмон феълликлари бор, холос. Ойнакни суймаган, ўзига оро бермаган, худо унга берган неъматларни юзага чиқара олмаган аёл гуноҳкор ва бахтсиздир. Шунинг учун гуноҳкорки, атрофдагиларнинг кўзини зериктирди, уларнинг дидини чиройлимас нарсага кўниктирди, бу — сени кўриб турганларнинг завқ-шавқи камаяди, яшашга муҳаббати сусаяди, дегани! Бир куни бунинг жавобини бериш ҳам бор!

Бундай аёл шунинг учун бахтсизки, у ойнакка қараганда ўзидан яйрамайди, ёнидагиларнинг ундан кўнгли тўлмаётганини сезиб туради, суякларигача оғриқ туяди! Худо сенга уй, ризқли қозон, жуфт, фарзанд берган бўлса-ю, яшнаб кетмасанг, тўғрироғи, яшнай олмасанг!? Шундай тўкинлик ичида-я? Буни бахт ичра бахтсизлик дейдилар!

Ойимлар! Шуни билингким, сиз зоти шарифдурсиз! Баҳорлар рангни, гуллар ифорни, булбуллар сайрашни, наволар оҳангни сиздан олмишлар. Ҳужайраларингизда шу гўзал захиралар кўпчиб туради. Аёл агар жуфтини, боласини, ўзини ихлос билан ҳурмат қилса, Оллоҳга шукронаси бўлса, у берган жисму жонни қандай асраётганини Яратганга кўрсатиб, унинг ризолигини сўрашни астойдил хоҳласа, бир зумда шиғил гуллаб турган ўрик ва ё бодом ниҳолига айлана олади! Ахир, хинолар барқ уриб этагингиздан тортқилаб ўсса, ўсмалар «мен бундаман» деб, товонларингизни ўпиб чорлаб турса, болангизнинг кўзлари оёқларингиз остидан жаннатлар қидирса, жумла жаҳон сизга ўзини илиниб, сизга юкиниб турса, бир силкиниб товусларга айланиб қолмайсизми?!

Уйида ҳам қўлларига хино қўйиб, қошларига ўсма тортиб юрганларни севаман. Анвойи гулларни экишни суядиган, соялари ораста, эски кўйлаги ҳам янгидай турадиган, ёз келса чаккасидан райҳон аримайдиган ҳаётбахш аёлларга ихлосларим бордир! Рўмолининг рангини кўйлагига, кўйлагининг рангини пойжамасига монанд тушириб, ёши-ю қаддига муносиб бичимда кийиниб, оила аъзоларини ҳам шу йўсинда олиб юрадиган аёлнинг уйи йил ўн икки ой баҳордир! Ўзига қараган аёлнинг уйи ҳам саришта бўлгай. Саришта аёл тайёрлаган емак-ичмак луқмаи ҳалолдир. Баракот мана шу уйдадир, саодатмандлик шу уйга кирур! Суҳбатимиз шу ерга келганда андак тин олайлик. Юрагимда асраган сўзларни кейинги мақолада айтсам.

Турсуной СОДИҚОВА.

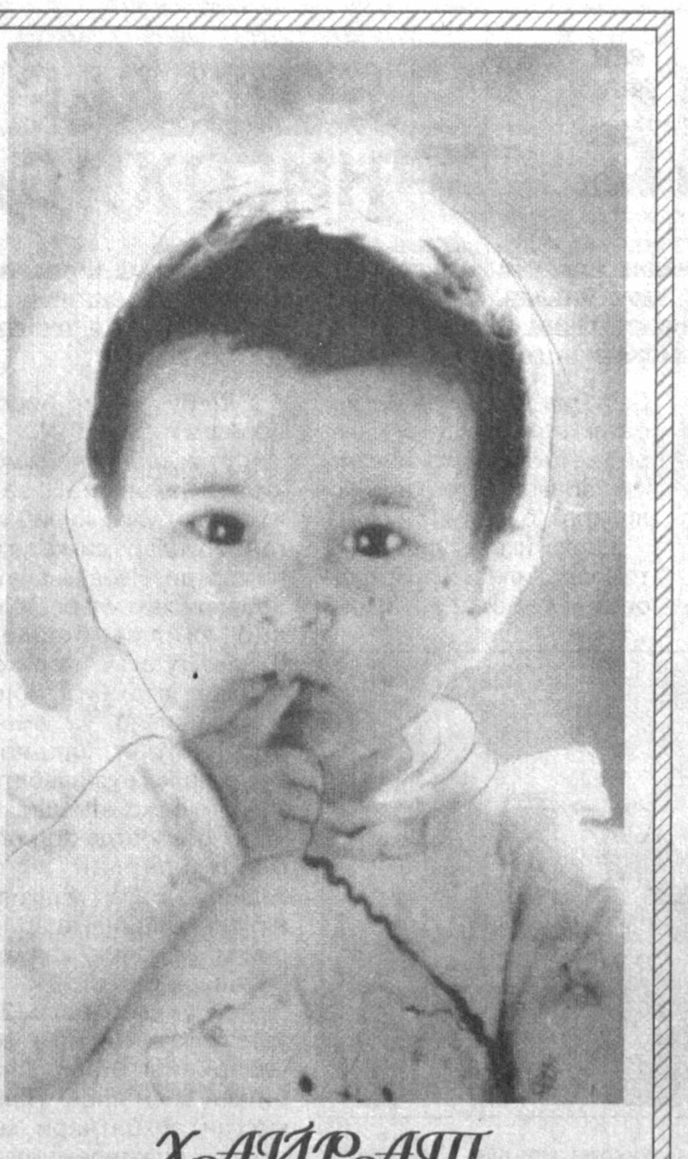

ҲАЙРАТ

Шу мурғак боланинг
бойлиги — ҳайрат,
Чунки кўзларига
йўламас рўё.
Сиз ҳайрон қоларсиз,
бир куни келиб,
Унинг кафтларига
жо бўлар дунё.

Нўъмонжон МУҲАММАДЖОНОВ сурат-лавҳаси.

ЎЙНАБ ГАПИРСАНГ ҲАМ...

- *У ўз вазифасига панжа орасидан қараган эди. Энди панжара орасидан қараяпти.*
- *Менга таянч нуқтасини топиб беринг ва мен қадаҳ сўзимни айтаман.*
- *«Агар»ни «магар»га қилсалар никоҳ, туғилгай бир фарзанд, исмидир «кошки».*

СОАТ НУҚУЛ ЮРАДИ

Эҳ, бу ҳозирги журналистларга ҳам ҳайронсан-да. Касбим ёзиш экан деб, катта-кичик мақоласида шу жумла мантиқан тўғрими-йўқми, ишлатаверади. Қаранг, соат нуқул юрармиш. А-а, тўхтаб қоладиган бўлса, уни соат деб, вақт ўлчови деб аташмас эди, ахир.

Азиз газетхон-ей. Ҳали рукнимизга ҳам эътироз билдирасиз, шекилли. Ҳа, тўғри-да, гурунг-шоу нимаси энди? Асабингизни асранг, юртдошим. Қуйидаги мусоҳабамиз асло вақт ҳақида эмас. Балки ажойиб инсон, санъаткор, ўзига хос бошловчи, «Иқбол», «Қувноқлар ва зукколар», «Ғолиб курси» ва ниҳоят, «Келин-куёв» сингари шоу кўрсатувлар муаллифи Соат Шарипов билан кечган, ишонсангиз ҳам, ишонмасангиз ҳам бўладиган гурунгимиз баёни шу эрур.

Олма-ю, анжиру,
шинжир...
Кўза-ю, ғўза қўлимда
Яллили бобо, ялли.

Ҳа, болалик қўшиғи эсингизга тушиб кетдими? Балли. Уни кўпчилик эслайди. Бироқ мана бунисини ҳамма ҳам билмаса керак. Нима, хиргойи қилиб беринг? Марҳамат:

Қоронғу тушиб,
юлдузлар чиқди.
Ҳамма одамлар
уйга шошилди.
Бизнинг бисотимиз
энди очилди.
Қўлларим рулда,
рулда, ру-улда
Так-дум,
так-дум, так-дум.
Кўзларим йўлда,
йў-ўлда.
Так-дум...
Эл-юрт меҳри
доим қалбимда.

— Ёшлигимда катта-кичик саҳналарда айтиб юрадиган бу ҳазил қўшиғим «Шофёрлар» деб аталади, — дейди Соат ака гурунг-шоумизнинг аввалида самимий қувноқлик билан.

— Соат ака, юзидан табассум аримайди, деган иборани сизга нисбатан юз фоиз қўллаш мумкин. Айтинг-чи, шу «касаллигингиз»ни бошқаларга юқтира олмайсизми? Ҳар қалай, бу беш кунлик дунёда кулиб яшаганга не етсин.

— Мени доим қувноқ юради, деганлар майли шу фикрда қолаверсин. Аммо иссиқ жон, айрим ҳолларда асабийлашишга, турли ташвишларни бошдан кечиришга тўғри келади. Қувноқлик «касаллиги»нинг вирусига келсак, у ҳамма инсонларда бор. Фақат ундан фойдалана билиш лозим.

Гурунг-шоу

— Болалигингизда санъаткор бўлишни орзу қилганмисиз, ё...

— Биласизми, ёшлигимда синфдош қизлар мени писанд қилишмасди. Шунда, очиқ гап, уларга ҳазиллашиб гапирардим: ҳали кўрасизлар, мен катта бўлганимда телевизорда чиқаман, ўшанда ҳаммангиз ҳавас қиласиз, дердим. Ҳозир улар ҳавас қилади, деб мақтана олмайман-у, бироқ ўша ҳазил ният ушалди.

— «Келин-куёв» кўрсатуви ҳақида. Баъзилар унинг ижобий томонларини сўзлайди. Бошқалар камчиликларини таъкидлашдан тинмайди. Ҳар қалай, бу шоу одамлар назарида. Айтинг-чи, ўзингиз унинг савиясидан қониқасизми?

— Ҳамма вақт ҳам эмас. Нега бўлмаса қониқадиган қилиб тайёрламайсиз, деган савол қўйилиши табиий. Сабаби оддий: қониқиш ҳосил қилиш мен учун бир жойда депсиниш ёки орқага кетишни англатади.

— Балки «Чолу кампир» вариантини ўйлаётгандирсиз...

— Шундай ниятимиз бор. 1 апрел кулгу кунига шу кўрсатувни тайёрламоқчимиз.

— 70-80 ёшни қоралаган боболар ва момолар ҳаётда бир-бирларини қандай топганини гапириб берар эканда.

— Ўйлайманки, бу кўпчилик учун қизиқарли бўлади.

— Соат ака, сизнинг ашаддий футбол мухлиси эканлигингизни, ҳатто майдонда тўп тепишингизни ҳам кўпчилик яхши билади. Тақдир тақозоси билан санъаткор эмас, футболчи бўлганингизда ҳозирги қайси ўйинчи даражасида тўп сурардингиз?

— Қай даражада ўйнардим, буни айтолмайман. Аммо таниқли футболчи бўлишим аниқ эди. Чунки қизиқчилик фазилати менда азалдан мавжуд. Масалан, ҳакам менга сариқ карточка кўрсатди. Турли қилиқ кўрсатиб, унинг ўша сариқ қоғозини қайтариб олишини ялиниб-ёлворардим. Ёки мен гол урганда мухлислар олқишласа, уларнинг олдига бориб таъзим қилардим ва ҳоказо.

— Паловни жуда яхши кўрар эмишсиз?

— Албатта, ўлдирса ҳам ош ўлдирсин, буни тан оламан. Лекин қовурилган балиқ жону дилим.

— Ёқтирмайдиган таомингиз-чи?

— Ҳм-м, келинг мана бу, мана бу дея номларини айтмайин. Чунки шу овқатларни хуштаъм қилиб тайёрлайдиган ошпазлар «кўнгилингизнинг кўчасидан» дея энсалари қотиши мумкин.

— Яна қандай савол беришимни кутгандингиз?

— Исмингиз нима учун Соат деб сўрашингизни.

— Жавоб беринг бўлмаса.

— Модомики, ўзингиз сўрамадингиз, энди сирлигича қола қолсин. Лекин газетхонларга бир нарсани айтиб қўяй: соатга ўхшаб нуқул юраман, нуқул ҳаракатдаман. Тўхтаб туролмайман...

Гурунг-шоумизнинг интиҳосида нуқул юрадиган Соат акани мустақиллигимизнинг 9 йиллиги арафасида «Шуҳрат» медали билан тақдирланганликлари билан табрикладик. Ва бу мукофотдан руҳланиб янги-янги кўрсатувлар тайёрлашига, келажакда ундан-да юксак унвонларга сазовор бўлишига тилак билдирдик.

Гурунг-шоуни «Халқ сўзи» мухбири

Озод РАЖАБОВ олиб борди.

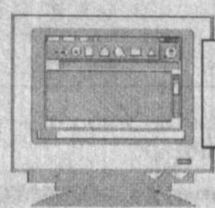

«Интернет» саҳифаларидан...

ҚИРОЛИЧА ФАРЗАНДЛАРИДАН ТИНЧИБ ҚОЛДИ

Буюк Британия қироличаси Елизавета Иккинчининг машҳурлик шоҳсупасидаги ўрни барчага маълум. Бироқ унинг фарзандлари пешонасига тинч оилавий ҳаёт битмаган кўринади, деб хабар беради «Файнэншл таймс» газетаси. Гап шундаки, 1992 йилда оиладаги ягона қиз — малика Аннанинг Марк Энтони Питер Филипс билан турмуши бузилди. Тўғри, малика ўша йилнинг ўзидаёқ турмуш қурди. Аммо ғишт қолипдан кўчган эди. 1996 йили эса қироличанинг тўнғич фарзанди шаҳзода Чарлз турмуш ўртоғи (марҳума) Леди Диана билан расман ажрашди. Худди шу йили шаҳзода Эндрю ҳам акаси изидан бориб, бўйдоқлар сафига қўшилди.

Хўш, ҳозир қиролича оиласининг ҳаёти қандай кечаяпти? Яхшими, ёмонми, айни кунларда қиролича фарзандларидан анча тинчиб қолганга ўхшайди. Диананинг вафотидан унчалик ҳам куюнмаган Чарлз Камилла Поркер Боул билан алоқасини давом эттираяпти. Малика Анна ўз капитани билан тинчгина даврон сурмоқда. Шаҳзода Эндрю ҳали ҳам дунё гўзалларининг юрагини ёндириш билан овора бўлса, шаҳзода Эдвард эндигина оилавий ҳаёт йўлига қадам қўйди.

ПРЕЗИДЕНТ ҚАРОРГОҲИГА ЎҒРИ ТУШДИ

Куни кеча номаълум ўғри Жанубий Африка Республикаси (ЖАР) президенти Табо Мбекининг Кейптаундаги қароргоҳини тунаб кетганлиги барчани ҳайратга солди. Бу вақтда ЖАР президенти БМТнинг «Минг йиллик саммити»да эди. Полициячиларнинг таъкидлашича, ўғри қароргоҳдаги қимматбаҳо буюмларга тегишга улгурмаган бўлса-да, бироқ бир шиша спиртли ичимлик ва музлатгичдаги озиқ-овқатларни олиб кетишга муваффақ бўлган. Мамлакат мулозимлари ўғрига жазо муқаррарлигини айтишмоқда. Лекин ўғри ҳалигача топилгани йўқ.

Ф. САНАЕВ саралади.

«ТОШКЕНТДА ДАВОЛАНАЙ ДЕСАМ...»

Ҳурматли таҳририят!

Кейинги икки йил ичида нафас олиш йўлларим шамоллаб, даволанишга муҳтож бўлиб қолдим. Дўхтирлар қарашяпти, лекин бу хасталикдан тўла халос бўлиб кетолмаяпман. Баъзи танишларим Тошкентга бориб даволанинг, катта профессорлар дардингизга малҳам бўлишади, деб маслаҳат беришяпти. Лекин пойтахтга бориш учун қандай ҳужжатлар керак бўладию, кимга бориб учрашишни билмайман. Илтимос, газетангиз орқали йўл-йўриқ берсангиз.

Ҳурмат билан
Абдусамад ТОЖИЕВ,
Фарғона вилояти.

Бир савол

Газетхон А. Тожиевнинг бу саволига Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлигининг даволаш- профилактика бош бошқармаси бошлиғи Фарҳод ИЛҲОМОВ жавоб беради.

— Республика клиникаларида, аввало шуни таъкидлаш жоизки, агар вилоят соғлиқни сақлаш бошқармасининг ёки соҳа бўйича вилоят тиббий муассасасининг йўлланмаси бўлса, беморлар бепул даволанишади. Шунингдек, вилоятлардан келган беморлар республика Соғлиқни сақлаш вазирлиги даволаш-профилактика бўлими йўлланмаси билан ҳам кўрсатилган клиникаларда бепул текширувдан ўтади ва бепул даволанади. Бунинг учун беморнинг касаллик тарихидан кўчирма, паспорти бўлиши шарт. Яна шуни ҳам айтиш керакки, бирламчи тиббий тизимда, қатор давлат даволаш муассасаларида ва қишлоқ жойлардаги тиббий муассасаларда шошилинч ёрдам ҳамиша бепул кўрсатилади.

Шунингдек, ижтимоий (сил хасталиги, онкологик, руҳий, наркологик, эндокринологик ва касб) касалликлар билан хасталанган беморлар ҳам бепул даволанадилар.

ЖУМБОҚ

Шамолли кунда очиқдан панароқ жойга ўтсак, озгина бўлса-да, иссиқ киради. Айтингчи, шу пайтда термометр очиқ ва пана жойда ҳар хил даражани кўрсатадими?

Кечаги сонда берилган жумбоқнинг жавоби: оталардан бири иккинчисининг ўғли бўлади, яъни бу масалада бува, ота ва невара қатнашган. Бува ўғлига 150 сўм берган. Ўз навбатида ўғил ўз ўғли (невара)га олган 150 сўмининг 100 сўмини берган, яъни ўз жамғармасини атиги 50 сўмга орттирган.

Ушбу жавобни бизга биринчи бўлиб Сирғали туманидаги 2-Дўстлик мавзеси, 10-уй, 100-хонадонда яшовчи Одилжон Маннонов хабар қилди. Ундан кейин Тошкентдаги Паркент кўчасидан сартарош Баҳодир Зокиров жавобини ёзиб олаётганимизда Хоразмдан қўнғироқ бўлди, Урганч тумани Охунбобоев номли жамоа хўжалигидан Бозорбой Бобожонов ҳозиргина газетани қўлга олганини айтиб, жумбоқни бир лаҳзада ечди. Энди эса юқоридаги жумбоққа жавобларингизни кутамиз. Телефон: 136-35-60.

● ҲИКМАТ

Керакка терак йиқилибди.

«ХАЛҚ СЎЗИ» «НАРОДНОЕ СЛОВО»

МУАССИСЛАР: Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Кенгаши ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир: Аббосхон УСМОНОВ

Таҳрир ҳайъати:
Э. БОЛИЕВ (масъул котиб — «Халқ сўзи»),
М. ЕГОРОВ (масъул котиб — «Народное слово»),
Ш. ЖАББОРОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Халқ сўзи»),
С. ЗИНИН,
М. МИРАЛИМОВ,
С. МУҲИДДИНОВ,
Ш. РИЗАЕВ,
М. САФАРОВ,
Р. ФАРҲОДИЙ,
И. ХУДОЁРОВ,
И. ШОҒУЛОМОВ,
О. ҚАИПБЕРГЕНОВ (бош муҳаррир ўринбосари — «Народное слово»),
Ў. ҲОШИМОВ.

БЎЛИМЛАР:
Ижтимоий-сиёсий ҳаёт — 133-57-34;
Ҳуқуқ — 136-07-94;
Иқтисодиёт — 136-36-65; 132-10-65
Маънавият ва маърифат — 136-35-60;
Хатлар — 136-29-89, 133-07-48;
Фан, соғлиқни сақлаш ва ижтимоий масалалар — 132-12-08;
Ахборот, спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик — 132-11-15;
Халқаро ҳаёт — 132-11-15;
Котибият — 133-10-28;
Эълонлар — 136-09-25.

Рўйхатдан ўтиш тартиби № 00001
Буюртма Г — 286, 23728 нусхада босилди, ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

Газета PENTIUM-II mmx компьютерида терилди ҳамда операторлар С. ЛУКИН ва Ж. ТОҒАЕВ томонидан саҳифаланди.

Навбатчи котиб — А. ОРИПОВ.
Навбатчи муҳаррир — Н. ТОШЕВ.
Навбатчи — М. ХОЛМАТОВА.
Мусаҳҳиҳ — Ш. МАШРАББОЕВ.

• МАНЗИЛИМИЗ: 700000, ГСП, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.

Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: Буюк Турон кўчаси, 41.

Босишга топшириш вақти — 21.00 топширилди — 22.50
1 2 3 4 5 6